

IDEA KRÓLESTWA BOŻEGO W PSALMACH SALOMONA (Ps 17–18)

Psalm 17 i 18 stanowią zwieńczenie kolekcji osiemnastu Psalmów, która nosi tytuł *Psalmy Salomona*¹. Dwa ostatnie Psalmi są uważane za najważniejsze w całej kolekcji, gdyż rozwijają idee królewskiego panowania Pomazańca (Mesjasza) z rodu Dawida. Wskutek tego Psalmi te są nazywane psalmami mesjańskimi. Chcąc lepiej uchwycić ich treść i orędzie teologiczne w niniejszym artykule najpierw zostaną one ukazane w kontekście całej kolekcji *Psalmów Salomona* w świetle współczesnych, a następnie przetłumaczone i zaopatrzone w komentarz.

1. PSALMY SALOMONA W ŚWIETLE WSPÓŁCZESNYCH BADAŃ

Psalmy Salomona należą do utworów apokryficznych, które są przypisywane królowi Salomonowi na zasadzie pseudonimii, która znajdowała szerokie zastosowanie nie tylko w tekstach apokryficznych (np. *Księga Henocha*, *Testament Abrahama*, *Testament Salomona*), ale także w tekstach biblijnych (np. przypisywanie Salomonowi Księgi Przysłów lub Pieśni nad Pieśniami, choć *de facto* nie był on ich autorem). Inspirującym w tym względzie może być tekst biblijny zawarty w 1 Krl 5,12, który wzmiankuje, że król Salomon „wypowiedział trzy tysiące przysłów, a pieśni jego było tysięcy pięć”.

Tekst grecki *Psalmów Salomona* zachował się w jedenastu rękopisach greckich i czterech rękopisach syryjskich datowanych na X-XV w. po Chr. Starożytny przekład syryjski wykazuje duże zależności od przekładu greckiego i jest przez badaczy określany mianem „Tochterübersetzung” (przekład siostrzany).² Wiele semityzmów w przekładzie greckim i syryjskim *Psalmów Salomona* może wskazywać na język hebrajski oryginału. Potwierdzają to także licznie występujące tu paralelizmy typowe dla poezji hebrajskiej. Konstrukcje zdaniowe zachowujące typowe semickie konstrukcje wskazują na wierne tłumaczenie oryginału. Badacze dochodzą do wniosku, że przekład grecki mógł powstać w pierwszej połowie I w. po Chr. w Egipcie. Brak w tych utworach interpolacji o charakterze chrześcijańskim może wskazywać na ich przedchrześcijańskie pochodzenie.

¹ Do ważniejszych opracowań *Psalmów Salomona* należą: C.B. GRAY, «The Psalms of Solomon», w: *The Apocrypha and Pseudepigrapha of the Old Testament in English with Introductions and Critical and Explanatory Notes to the Several Books*, red. R.H. Charles, t. 2, Oxford: Clarendon Press, 1913, s. 625-652; A.M. DENIS, *Introduction aux Pseudépigraphes Grecs d'Ancien Testament*, Leiden: Brill, 1970, s. 60-69; J. FRANKOWSKI, «Psalmi Salomona», w: *Wstęp ogólny do Pisma Świętego*, red. J. Szlaga, Poznań: Pallotinum, 1973, s. 204-207; J. SCHÜPPHAUS, *Die Psalmen Salomos. Ein Zeugnis jerusalemener Theologie und Frömmigkeit in der Mitte des vorchristlichen Jahrhunderts*, Leiden: Brill, 1977; S. MĘDALA, *Wprowadzenie do literatury międzytestamentalnej*, Kraków: The Enigma Press, 1994, s. 304-308; A. SUSKI, «Wprowadzenie do Psalmów Salomona», *STV* 17:1979, s. 187-244; R.B. WRIGHT, «Psalms of Solomon», *The Old Testament Pseudepigrapha*, red. J.H. Charlesworth, t. 2, New York: Doubleday, 1985, s. 639-670; R. RUBINKIEWICZ, *Apokryfy Starego Testamentu*, Warszawa: Vocatio, 2000, s. 109-128; G.W.E. NICKELSBURG, *Jewish Literature between the Bible and the Mishna*, Minneapolis: Fortress Press, 2005, s. 238-247.

² J. BEGRICH, «Der Text der Psalmen Salomos», *ZNW* 38:1939, s. 131-164.

Na podstawie występowania w tekście *Psalmy Salomona* licznych aluzji do czasów końca dynastii hasmonejskiej większość uczonych datuje ich powstanie na I w. przed Chr. (lata 80 – 40 przed Chr.).³ W sposób szczególny akcentowane jest w nich wydarzenie zajęcia Jerozolimy przez Pompejusza w 63 r. przed Chr. oraz jego śmierć na wzgórzach Egiptu w 48 r. przed Chr. Wzmianki na temat Pompejusza znajdują swoją weryfikację w relacjach historyka Plutarcha, który szczegółowo opisuje panowanie i śmierć tego władcy.⁴

Jako środowisko powstania *Psalmy Salomona* wskazuje się kręgi faryzejskie w Palestynie.⁵ Z treści tych utworów można wnioskować, że autor wierzył w zmartwychwstanie ciał (np. w Psalmie 3,12 znajdujemy opis życia człowieka po śmierci – „Ci, którzy Pana się boją, powstaną do życia wiecznego, a życie ich trwać będzie w świetle, które nigdy się nie wyczerpie”). Według Józefa Flawiusza faryzeusze wierzyli, że każda dusza jest nieśmiertelna, lecz tylko dusza sprawiedliwego przechodzi po śmierci w inne ciało. Dusza złego podlega karze wiecznej.⁶ Wiara faryzeuszy w zmartwychwstanie ciał znajdowała swą największą motywację w tym, że Bóg jako najsprawiedliwszy wynagradza ciało, które cierpi prześladowanie z powodu Bożego Prawa (np. prześladowanie za czytanie Tory, za spełnienie obowiązku obrzezania, za zachowanie szabatu). Inspirację dla takiej wiary stanowiła doskonała znajomość Prawa, które mocno podkreślało fakt, że istnieje nagroda dla sprawiedliwych i kara dla czyniących nieprawość. Wiara ta wykraczała poza doczesne uwarunkowania i znajdowała swe oparcie w innym świecie poza granicą śmierci. W *Psalmach Salomona* można dostrzec także fakt, że autor wielką uwagę zwraca na przestrzeganie Prawa, co może odpowiadać rygoryzmowi prawnemu panującemu wśród faryzeuszy. Także pogląd, że Bóg dał człowiekowi wolność wyboru pomiędzy dobrem i złem najbardziej zbliżony jest do kręgów faryzejskich. W *Psalmach Salomona* widać także motyw oczekiwania na Mesjasza z rodu Dawida, który ma zaprowadzić porządek i zapewnić pomyślność ludowi Izraela. Treści te wpisują się w nurt oczekiwań mesjańskich judaizmu okresu Drugiej Świątyni.

Pod względem gatunku literackiego *Psalmy Salomona* wykazują duże zróżnicowanie. We współczesnych badaniach są one porównywane z qumrańskimi hymnami *Hodayot*.⁷ Można w nich wyróżnić wiele motywów mądrościowych połączonych z elementami lamentacji, hymnów i dziękczynienia. Charakteryzują się one okresami zdaniowymi o różnej długości w zależności od zawartej w nich treści. Niektóre fragmenty mają charakter mądrościowego maszalu – np. PsSal 6,1 – „Szczęśliwy człowiek, którego serce jest gotowe do wezwania imienia Pana; pamiętając o imieniu Pana zostanie on zbawiony”.

Psalmy Salomona są zróżnicowane pod względem treściowym. Np. znajdujemy w nich opis zburzenia Jerozolimy wskutek braku respektowania Prawa Bożego (Ps 1–2),

³ J. VITEAU, *Les Psaumes de Salomon. Introduction, texte grec et traduction, avec les principales variantes de la version syriaque*, Paris: Letouzey et Ané, 1913, s. 149; A.M. DENIS, *Introduction aux Pseudépigraphes Grecs d'Ancien Testament*, s. 63; R.B. WRIGHT, *Psalms of Solomon*, s. 640–641.

⁴ Plutarch, *Pompeius*, LXXX.

⁵ Zob. J. NEUSNER, *Judaism in the Beginning of Christianity*, Philadelphia: Fortress Press, 1984; W. RAKOCY, *Obraz i funkcja faryzeuszy w dziele Łukaszym (Łk-Dz). Studium literacko-teologiczne*, Lublin: Wyd. KUL, 2000.

⁶ Józef Flawiusz, *Wojna żydowska*, 2.163.

⁷ P.W. FLINT, *The Dead Sea Psalms Scroll and the Book of Psalms*, Leiden: Brill, 1997; A. TRONINA, *Biblia w Qumran*, Kraków: The Enigma Press, 2001.

naganę ludzi bezbożnych i obłudnych (Ps 4), wychwalanie Bożego miłosierdzia (Ps 5), zapowiedź zbawienia dla sprawiedliwych (Ps 11), pochwałę życia w sprawiedliwości i prawdzie (Ps 3, 6, 10, 13, 14, 15, 16). Dwa ostatnie psalmy (Ps 17 i 18) eksponują ideę królewskiego Mesjasza – potomka króla Dawida, który na całej ziemi ma wprowadzić królowanie Boga.

2. *PSALM SALOMONA 17* - TREŚĆ I ORĘDZIE TEOLOGICZNE

Psalm 17 jest uważany za perłę w całej kolekcji 18 *Psalmów Salomona*. Ma on charakter lamentacji. Rozpoczyna się wstępem (ww. 1-4) wskazującym na formę modlitewno-błagalną skierowaną do Boga. Widać tu hymniczne wyznanie wiary w królewskie panowanie Boga. W całym psalmie występuje zaimek osobowy dla pierwszej osoby liczby mnogiej – „my”, który odnosi się do Izraela jako całości. Zaraz na początku zostaje mocno zaakcentowana idea Bożego królowania na wieki. Życie ziemskie, doczesne zostaje skontrastowane z wiecznym panowaniem Boga, które charakteryzuje się mocą i miłosierdziem. Tylko takie królestwo jest godne pochwały i stanowi nadzieję dla człowieka pokładającego ufność w Panu. W wersecie 4 autor mówi o królestwie Dawida i o obietnicy trwałości królestwa dla jego potomstwa. Jest tu wyraźne nawiązanie do wyroczni Natana skierowanej do Dawida w 2 Sm 7,12-16 – „Kiedy wypełnią się twoje dni i spoczniesz obok swych przodków, wtedy wzbudzę po tobie potomka twojego, który wyjdzie z twoich wnętrzności, i utwierdzę jego królestwo. On zbuduje dom imieniu memu, a Ja utwierdzę tron jego królestwa na wieki. Ja będę mu ojcem, a on będzie Mi synem, a jeżeli zawini, będę go karmił różgą ludzi i ciosami synów ludzkich. Lecz nie cofnę od niego mojej życzliwości, jak ją cofnąłem od Saula, twego poprzednika, którego opuściłem. Przede Mną dom twój i twoje królestwo będzie trwać na wieki. Twój tron będzie utwierdzony na wieki”.

Bóg jawi się jako Król, który zapewnia trwałość królestwa dynastii Dawidowej. Jest On Bogiem, który ma moc uniwersalnego Zbawcy i Sędziego nad narodami.⁸

¹ Panie, Ty sam jesteś królem naszym na wieki i na zawsze,
Bo Tobą Boże chlubi się dusza nasza.

² Czymże jest czas życia człowieka na ziemi?
Jaki czas jego i nadzieje jego w nim pokładana.

³ A my pokładamy nadzieję w Bogu, Zbawcy naszym,
Bo moc i miłosierdzie naszego Boga na wieki,
I na wieki królestwo Boga naszego i sąd nad narodami.

⁴ Ty Panie wybrałeś Dawida na króla nad Izraelem.
Ty złożyłeś mu trwałą obietnicę dla jego potomstwa,
Że nie ustanie przed Tobą jego królestwo.

Po wprowadzeniu następuje w wersetach 5-20 opis dramatycznej sytuacji historycznej i religijnej. Opis ten najbardziej odpowiada sytuacji schyłku dynastii hasmonejskiej i wewnętrznej walce pomiędzy Arystobulem II i Hirkanem II, kiedy to następuje interwencja rzymskiego dowódcy Pompejusza. Po śmierci Aleksandry w 67 r. przed Chr.,

⁸ Zob. R.B. WRIGHT, «Psalms of Solomon», s. 665-669. Polski przekład ks. A. Paciorka znajduje się w: R. RUBINKIEWICZ, *Apokryfy Starego Testamentu*, Warszawa: Vocatio 2000, s. 125-127.

która przejęła władzę po Aleksandrze Janneuszu królem został mianowany jej starszy syn Hirkan II, który sprawował funkcję arcykapłana. Pod wpływem oblężenia ze strony swego młodszego brata Arystobula II zrzekł się on władzy królewskiej. Za namową Antypatra Hirkan II udał się do władcy nabatejskiego Aretasa, który obiecał mu odzyskać ponownie tron. W tej sytuacji stronnictwo faryzeuszy stanęło po stronie Hirkana II, natomiast stronnictwo saduceuszy po stronie Arystobula. Sytuację wewnętrznych walk i osłabienie polityczne wykorzystał Pompejusz, który jesienią 63 r. zdobywa Jerozolimę i ku przerażeniu wielu Żydów profanuje miejsce „święte świętych” w świątyni jerozolimskiej. W *Psalmie Salomona* 2 znajdujemy wzmiankę, że „obce ludy weszły na Twój ołtarz i przechadzały się pysznie w swych butach”. Zdaniem Józefa Flawiusza „nic nie przynębiło tak narodu w owych nieszczęściach, jak to że przybytek, dotychczas niewidzialny, odsłonił swe tajniki przed cudzoziemcem”.⁹ Po swoim zwycięstwie Pompejusz zabrał w niewolę Arystobula, jego dwie córki i dwóch synów oraz uprowadził do Rzymu wielu jeńców wojennych. W tekście psalmu mowa jest o grzesznych przywódcach ludu, którzy nie oddają czci Bogu łamiąc Jego Prawo i postępując niezgodnie z Jego wolą. Przez swoje postępowanie pełne pychy pustoszą oni tron Dawidowy. Prześladowają oni świętych i sprawiedliwych, którzy są zmuszeni uciekać na pustynię. Wskutek tego zostają oni zdobyci przez cudzoziemcę (ἑνθρῶπον ἁλλότριον) i człowieka bezbożnego (ὁ ἄνομος) który niszczy kraj i wielu jego mieszkańców posyła na wygnanie (17,9-14).

⁵ Ale z powodu grzechów naszych powstał przeciwko nam grzesznicy
Napadli na nas i wygnali.

Silą zagarnęli to, czego im nie obiecałeś,
I nie oddali czci Twojemu świętemu Imieniu.

⁶ Na swej zarozumiałości zbudowali królestwo.
Spustoszyli tron Dawida w zgiełkliwej pysze.

⁷ Ty zaś o Boże poniżysz ich
I usuniesz z ziemi ich potomstwo
Gdy zwróci się przeciwko nim cudzoziemiec.

⁸ Według grzechów ich odpłacisz im Boże
Niech stanie się z nimi według ich czynów

⁹ Bóg nie zmiłował się nad nimi
Zbadał ich potomstwo i nikogo nie uwolnił.

¹⁰ Wierny jest Pan we wszystkich sądach swoich, które sprawuje na ziemi.

¹¹ Ogołocił bezbożny naszą ziemię z jej mieszkańców,
Zgładzono młodzieńca i starca wraz z ich dziećmi.

¹² W gwałtownym swym gniewie wygnał ich aż ku zachodowi,
Książąt ziemskich wydał na pośmiewisko i nie oszczędził.

¹³ Swym zachowaniem wróg ujawniał swoją pychę,
Jego serce daleko było od Boga naszego.

¹⁴ Wszystko, co uczynił w Jeruzalem,
Odpowiadało temu, co czynili poganie w swych miastach wobec swoich bożków.

¹⁵ Pośród różnych narodów gorszymi okazali się synowie przymierza
Nie było wśród nich żadnego, kto czyniłby w Jeruzalem miłosierdzie i prawdę.

¹⁶ Ci, co umiłowali zgromadzenia świętych, stronili od nich.

⁹ JÓZEF FLAWIUSZ, *Wojna żydowska* 1,7,6

Jak ptaki zostali odepchnięci od swoich gniazd.

¹⁷ Błakali się po pustkowiu, aby ocalić dusze swe od nieszczęść

I cenne w oczach wygnańców było uratowanie życia.

¹⁸ Po całej ziemi rozproszyli się z powodu bezbożnych,

Dlatego niebo przestało zraszać ziemię deszczem.

¹⁹ Wyschły źródła tryskające z przepaści pośród gór wysokich

Bo nie było nikogo, kto zachowałby sprawiedliwość i prawo.

²⁰ Od władcy aż do najmniejszego z ludu wszyscy trwali w grzechach,

Król bezbożny, sędzia samowolny, a lud grzeszny.

Po przedstawieniu dramatycznej sytuacji spowodowanej przez odstępstwo od Bożego prawa i grzech zarówno przywódców, jak i wielu spośród ludu Izraela następuje modlitwa o uwolnienie oraz o przyjście Pomazańca, Mesjasza (gr. *χριστός*) – króla z rodu Dawidowego. On ma zapanować nad Izraelem po zwycięstwie nad niegodziwymi władcami i oczyszczeniu Świętego Miasta po pogańskiej profanacji. Jerozolima ma stać się stolicą królestwa mesjańskiego i centrum życia polityczno-religijnego. Panowanie Mesjasza ma charakteryzować się mądrością i sprawiedliwością. On ma stanąć na czele ludu świętego dbając o to, aby nieprawość w nim nie zamieszkała. Będzie on uniwersalnym Sędzią sprawującym sądy nad wszystkimi ludami i narodami. Jego panowanie będzie polegało na oddawaniu chwały Bogu na oczach całej ziemi. Ludy pogańskie z krańców ziemi przybędą do niego, aby ujrzeć jego chwałę. Będzie to władca pokoju, który nie będzie gromadził złota i srebra na wojnę. Będzie władcą miłosiernym wobec wszystkich lękających się go narodów. Jego słowo będzie miało potężną i twórczą moc opartą na Słowie Bożym. Jako władca bez grzechu będzie rządził ludem wielkim w mądrości i radości. Mocą Ducha Bożego uświęci Izraela, ustrzeże od dalszych nieprawości oraz unicestwi wszelką bezbożność. Obiecany władca jest przedstawiony jako Pasterz pasący owce wiernie i sprawiedliwy dbając o to, aby któraś z owiec nie osłabła na swoich pastwiskach. Wszyscy, którzy będą oglądać jego panowanie są nazwani szczęśliwymi. Psalm kończy się tym samym wezwaniem, jakie znajdujemy na początku w pierwszym wersecie: „Pan sam jest królem naszym na wieki i na zawsze”.

²¹ Wejrzyj o Panie i wzbudź im króla, Syna Dawidowego

Na czas, który wyznaczyłeś o Boże, aby sługa Twój panował nad Izraelem.

²² Przeprasza go mocą, aby pokonał niegodziwych władców

I oczyścił Jeruzalem od pogan, którzy depczą je i pustoszą.

²³ Aby w mądrości i sprawiedliwości odrzuciła grzeszników od dziedzictwa

I rozbił pychę grzesznika jak gliniane naczynie.

²⁴ Aby różgą żelazną złamał całe ich bezpieczeństwo

I usunął bezbożne narody słowem ust swoich.

²⁵ Aby od groźby Jego narody uciekły sprzed Jego oblicza

A grzesznicy zostali skarceni wołaniem własnych ich serc.

²⁶ Wtedy zgromadzi lud święty, który poprowadzi w sprawiedliwości

I będzie sądził pokolenia ludu uświęconego przez Pana, jego Boga

²⁷ Nie dozwoli, aby nieprawość wśród nich zamieszkała,

I żaden zły człowiek nie zamieszka wraz z nimi.

Rozpozna ich ponieważ wszyscy są synami ich Boga.

²⁸ Dokona podziału na ziemi według ich pokoleń

A żaden cudzoziemiec i przechodzień nie będzie już u nich mieszkał.

²⁹ Będzie sądził ludy i narody w mądrości swej sprawiedliwej.

³⁰ Sprawí, że ludy pogańskie będą niewolnikami w jego jarzmie,
Na oczach całej ziemi odda chwałę Panu.

Oczyści i poświęci Jeruzalem jak na początku.

³¹ Poganie z krańców ziemi przyjdą zobaczyć jego chwałę,

Przynosząc w darze rozproszonych synów Jeruzalem,

I zobaczyć chwałę Pana, jaką Bóg je obdarzył.

³² On jest sprawiedliwym królem, ustanowionym przez Boga nad nimi,

I nie będzie w tych dniach pośrodku nich nieprawości

Bo wszyscy staną się świętymi, a ich królem Mesjasz Pan.

³³ Nie będzie pokładał nadziei w koniu, wozie i łuku

Nie będzie gromadził złota ani srebra na wojnę

I nie zaufa liczbie walczących w czasie wojny.

³⁴ Sam Pan jest jego królem

Nadzieja mocarza jest nadzieją w Bogu

Okaże zmiłowanie wszystkim narodom lękającym się Jego.

³⁵ Uderzy ziemię słowem ust swoich na wieki

Będzie błogosławił lud Pana w mądrości i radości.

³⁶ Wolny od grzechu będzie rządził ludem wielkim,

Upominając rządzących i usuwając grzeszników potężnym słowem.

³⁷ Nie zachwieje się w całym swym życiu wspomagany przez Boga.

Bóg uczynił go potężnym mocą Świętego Ducha

I mądrym poprzez roztrofną radę z mocą i prawością.

³⁸ Błogosławieństwo Pana będzie jego mocą

I nie dozna słabości.

³⁹ Jego nadzieja jest w Bogu, któż przeciw niemu wystąpi?

⁴⁰ Mocny swymi czynami i potężny bojaźnią Boga.

Paść będzie owce Pana wiernie i sprawiedliwie

I nie dopuści, aby któraś z nich osłabła na swoich pastwiskach.

⁴¹ Bez różnicy wszystkie będzie prowadził

I nie będzie pośród nich pychy prowadzącej do przemocy.

⁴² Taki jest majestat króla Izraela, którego Bóg wybrał,

Aby ustanowić go nad domem Izraela,

Aby dom ten prowadzić.

⁴³ Jego słowa są czystsze od najczystszej złota.

Na zgromadzeniach będzie sądził pokolenia ludu uświęconego.

Jego słowa jak słowa świętych pośrodku ludzi poświęconych.

⁴⁴ Szczęśliwi, którzy będą żyć w owych czasach

I oglądać szczęście Izraela na zgromadzeniu pokoleń, które powoła Bóg.

⁴⁵ Niech Bóg pośpieszy się z miłosierdziem dla Izraela.

Niech nas wybawi od grzechów wrogów nieczystych.

⁴⁶ Pan sam jest królem naszym na wieki i na zawsze.

3. PSALM SALOMONA 18 - TREŚĆ I ORĘDZIE TEOLOGICZNE

Psalm Salomona 18 ma charakter hymnu uwielbiającego Boga. Mowa jest w nim o aktualnej relacji Izraela wobec Boga oraz o przyszłej nadziei. Bóg jawi się jako Pan miłosierny i bogaty w liczne dary dla swojego ludu. Bóg jest gwarantem bezpieczeństwa i pomyślności swego ludu. Relacja do potomstwa Abrahama, do synów Izraela jest oparta na Bożej miłości. Naród izraelski zostaje nazwany pierworodnym synem. Doświadczane cierpienie jest rozumiane jako ojcowskie karcenie Boga. W swoim miłosierdziu Bóg przygotowuje swój lud na dzień przyjścia Mesjasza. On wykonując wolę Boga będzie królował w mądrości Ducha, sprawiedliwości i mocy. On będzie gwarantem szczęścia i pomyślności narodu. Dzięki niemu ludzie będą mogli żyć w bojaźni Bożej zwracając się ku czynom sprawiedliwym. On uczyni z ludzkości pokolenie szlachetne i bojące się Boga.

Końcowa część Psalmu (ww. 10-12) jest uwielbiającym wyszczególnieniem przymiotów Boga. Już pierwsze słowa świadczą o doksologicznym charakterze tego fragmentu: *Wielki jest Bóg nasz i wspaniały, mieszkający na wysokościach*. Bóg jest tu przedstawiony jako Wszechmocny Stwórca w mądrości wyznaczający bieg gwiazd i doskonale panujący nad całym stworzeniem. Jego Słowo ma moc niezmienną i pełną doskonałości¹⁰.

¹ Panie Twoje miłosierdzie nad dziełami rąk Twoich na wieki!

Twoja dobroć bogata w dary dla Izraela.

² Twoje oczy czuwają nad nimi i żaden z nich nie dozna krzywdy.

Twoje uszy słyszą ufną modlitwę ubogiego.

³ Wyroki Twoje pełne miłosierdzia wobec całej ziemi,

A miłość Twoja nad potomstwem Abrahama, synami Izraela.

⁴ Twoje karcenie, jakiego doznajemy, jest jak karcenie pierworodnego,
Które odrywa duszę posłuszną od szaleństwa pochodzącego z niewiedzy.

⁵ Niech Bóg oczyści Izraela na dzień błogosławieństwa i miłosierdzia,
Na dzień wyznaczony dla wprowadzenia Jego Pomazańca (Mesjasza)

⁶ Szczęśliwi, którzy żyć będą w owych dniach,

Którzy zobaczą dobrodziejstwa Pana dla przyszłego pokolenia

⁷ Pod karcącym berłem Mesjasza Pana w bojaźni Bożej,

W mądrości Ducha, sprawiedliwości i mocy.

⁸ On zwróci człowieka ku czynom sprawiedliwym w bojaźni Bożej

Dla przedstawienia ich wszystkich przed Panem

⁹ Jako pokolenie szlachetne, bojące się Boga w dniach miłosierdzia.

¹⁰ Wielki jest Bóg nasz i wspaniały,

Mieszkający na wysokościach.

On wyznaczył bieg gwiazd na oznaczenie czasu po wszystkie dni.

A nie zboczyły z drogi, jaką im przydzielił.

¹¹ Ich droga w bojaźni Bożej na każdy dzień,

Od dnia, w którym Bóg je stworzył, i aż na wieki.

¹² Nie zbłądziły od dnia, w którym je stworzył,

Od najdalszych czasów nie zboczyły z dróg swoich.

Z rozkazu Boga i polecenia sług Jego.

¹⁰ Zob. R.B. WRIGHT, «Psalms of Solomon», s. 669-670. Polski przekład ks. A. Paciorka znajduje się w: R. RUBINKIEWICZ, *Apokryfy Starego Testamentu*, s. 127-128.

Psalmy Salomona 17-18 jako tzw. psalmy mesjańskie podkreślają, że ostateczna Boża sprawiedliwość zostanie dokonana poprzez posłanie Pomazańca (Mesjasza) z rodu Dawida, który całkowicie zrealizuje wolę Boga. Jego królestwo zostaje scentralizowane w Świętym Mieście Jeruzalem. Nie jest to Mesjasz wojownik, lecz władca mądry, sprawiedliwy, święty i pełen Bożego Ducha. Mesjasz jawi się jako władca doskonały. Źródłem jego mocy jest Bóg a nie człowiek. Dokona on sądu nad całą ziemią, poganami i grzesznikami. Jako doskonały wykonawca woli Bożej zniweczy wszelką bezbożność i nieprawość. Jako troskliwy pasterz zadba o wszystkie swe owce, aby podążały drogą sprawiedliwości, mądrości i uświęcenia. W królestwie miłości i pokoju Mesjasz będzie władcą prowadzącym wszystkie ludy i narody do zbawienia.

Psalmy Salomona będąc utworami pisanymi w pierwszym stuleciu przed Chrystusem przekazują nam wiedzę na temat środowiska palestyńskiego, do którego będzie kierował swoją naukę Jezus z Nazaretu. Dzięki treści *Psalmy Salomona* możemy wnikać w wierzenia i poglądy teologiczne na progu Nowego Testamentu. Na tym tle osoba Jezusa Chrystusa i Jego nauka może być widziana zarówno w ciągłości do tradycji żydowskiej, jak i w całej swej oryginalności. *Psalmy Salomona* stanowią niewątpliwie cenny pomost pomiędzy Starym i Nowym Testamentem.

SUMMARY

THE CONCEPT OF THE KINGDOM OF GOD IN THE PSALMS OF SOLOMON (PS 17-18)

Psalms of Solomon were written in the first century before Christ in Pharisaic context. Two of them (Psalm 17 and Psalm 18) are called Messianic Psalms because they contain the description of Messiah from the dynasty of David. His kingdom takes place in the Holy City of Jerusalem and is described as full of peace and love. In the present article the author shows the *Psalms of Solomon* in the light of contemporary research. He puts special emphasis for translation, commentary and theological message of Ps 17 and Ps 18. He describes the main features of Kingdom of God in these psalms.

SŁOWA KLUCZE:

Psalmy Salomona, królestwo Boże, Mesjasz.

KEY WORDS:

Psalms of Solomon; Kingdom of God, Messiah.